

Faren for, at der vil blive begået en strafbar handling, skal være ”nærliggende”. Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at besøgsforbud mod at opholde sig i eget hjem ikke kan meddeles, hvis der er størst sandsynlighed for, at der ikke vil finde overgreb sted. Om dette er tilfældet, afhænger af en konkret vurdering i den enkelte sag, hvori det indgår som et vigtigt moment, om den pågældende tidligere har udøvet vold.

3.2.3. Beslutning om at meddele besøgsforbud træffes af påtalemyndigheden (anklagemyndigheden), hvis den forurettede begærer det, eller hvis almene hensyn kræver det. Sidstnævnte tilfælde vil typisk foreligge, hvis forurettede (på grund af trusler eller lignende) forsøger at trække anmeldelsen tilbage.

Besøgsforbud efter § 222 a, 1. led, kan meddeles med virkning i op til ét år, mens besøgsforbud i medfør af § 222 a, 3. led, der indebærer forbud mod ophold i eget hjem, maksimalt kan have en varighed på tre måneder. Et besøgsforbud kan forlænges, hvis betingelserne for besøgsforbuddet fortsat er opfyldt ved besøgsforbuddets ophør.

Et besøgsforbud skal ophøre, når betingelserne ikke længere er opfyldt.

Besøgsforbud er undergivet obligatorisk domstolskontrol. Således skal påtalemyndigheden – så vidt muligt inden fem dage – indbringe en beslutning om at meddele besøgsforbud for retten. Påtalemyndighedens beslutning om ikke at meddele besøgsforbud er ikke undergivet obligatorisk domstolskontrol, men beslutningen kan indbringes for retten efter begæring fra forurettede. Begge sagens parter har ret til at være til stede og udtale sig i forbindelse med rettens behandling af sagen.

Den norske ordning er nærmere beskrevet i betænkningen side 58-61.

3.3. Sverige

3.3.1. De svenske regler om tilhold (besøgsforbud) findes i lov om besøgsforbud (1988:688).

Den svenske Riksdag vedtog i 2003 en ændring af loven om besøgsforbud, der blandt andet indebærer, at der i visse tilfælde kan meddeles en person et geografisk afgrænset ”særligt udvidet besøgsforbud”, og at anklagemyndigheden på visse betingelser kan bortvise en person fra det fælles hjem (”besøgsforbud vedrørende fælles bolig”).

Bestemmelsen i lovens § 1 a har følgende ordlyd:

”Besøksförbud enligt 1 § får avse också förbud att uppehålla sig i en bostad som brukas gemensamt med annan, om det på grund av särskilda omständigheter finns en påtaglig risk för att den mot vilken förbudet

avses gälla kommer att begå brott mot en sammanboendes liv, hälsa, frihet eller frid (besöksförbud avseende gemensam bostad).

Besøksförbud avseende gemensam bostad får meddelas endast om

1. skälen för ett sådant förbud väger väsentligt tyngre än det intrång eller men i övrigt som förbudet innebär för den som förbudet avses gälla, och
2. den som förbudet avses skydda förbinder sig att medverka till att den mot vilken förbudet avses gälla i rimlig utsträckning får tillgång till sina personliga tillhörigheter.”

Betingelserne for at bortvise en person fra hjemmet er således først og fremmest, at der på grund af særlige omstændigheder er umiddelbar risiko (”påtaglig risk”) for, at den, der bortvises, ellers vil begå alvorlige overgreb mod en samboendes liv, helbred, frihed eller fred. Andre former for mindre alvorlig chikane er ikke tilstrækkelige til at bortvise en person fra hjemmet.

Der skal foretages en afvejning af på den ene side grundene til at bortvise den pågældende fra hjemmet og på den anden side den ulempe, som bortvisning må antages at indebære for den pågældende. Ved denne proportionalitetsafvejning skal ifølge forarbejderne til lovændringen blandt andet indgå alvoren af det frygtede overgreb, forbuddets længde, om boligen ejes af vedkommende alene, og om den pågældende har sin arbejdsplads i hjemmet eller af anden grund kan få svært ved at forsørge sig som følge af forbuddet. Det er en betingelse for bortvisningen, at forurettede giver adgang til, at den bortviste kan hente personlige effekter.

3.3.2. Beslutning om alle de nævnte former for besøgsforbud træffes af anklagemyndigheden efter begæring, eller når der i øvrigt findes anledning hertil. Initiativtageren til et besøgsforbud behøver således ikke være den, som forbuddet skal beskytte.

Beslutninger om besøgsforbud er undergivet domstolskontrol, når en part begærer det, jf. lovens § 14. Er der spørgsmål om bortvisning fra hjemmet, skal anklagemyndigheden uden ophold fra modtagelse af begæringen indbringe spørgsmålet for retten. Retten skal i bortvisningssager som udgangspunkt behandle spørgsmålet inden fire dage fra anklagemyndighedens modtagelse af begæringen, jf. lovens § 19.

Generelle, udvidede og særligt udvidede besøgsforbud kan meddeles i indtil et år. Besøgsforbuddet kan forlænges en eller flere gange med maksimalt et år ad gangen. Et besøgsforbud kan ophæves eller ændres på begæring eller ex officio af anklagemyndigheden, hvis sagens omstændigheder er ændrede.